

سوالات درس ۱ تعاون

۱ تعاون یعنی چه؟

تعاون به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر- .

۲ انسان ها در برابر چه چیزها و چه کسانی مسئول هستند؟

ما انسان ها در مقابل خداوند متعال،نسبت- به خود،دیگران و محیطی که در آن زندگی می کنیم مسئول هستیم.

۳ چرا هیچ کس نمی تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و نسبت به آنچه در جامعه می گذرد بی تفاوت باشد؟

از آنجایی که انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول آفریده شده است، بنابراین هیچ کس نمی تواند اعمال و رفتار خود را از اجتماع جدا کند و بگوید من می خواهم زندگی آسوده ای داشته باشم.

۴ قرآن کریم درباره تعاون چه فرموده است؟

در کارهای نیک و پرهیزگاری یکدیگر را یاری کنید و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.

۵ حضرت علی(ع) در باره تعاون چه فرموده است؟

کسی که یک مشکل از مومنی رفع کند مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سپری کرده است.

۶ همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟

یعنی اینکه اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام می دهد ما او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.

۷ جلوه های تعاون را نام ببرید؟

اظهار دوستی و محبت، همدلی و خوشحال کردن یکدیگر، هدیه دادن، کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان انسان ها، عیادت از بیمار، قرض دادن، رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آنها در گرفتاری ها، مشارکت کردن برای رفع نیازهای مالی فقرا، امر به معروف و نهی از منکر و.....

۸ سطوح تعاون را نام ببرید؟

خانواده و خویشاوندان،مدرسه،محلّه،شهر و روستا یا اعضای جامعه .

۹- همکاری و همدلی در خانواده چه فوایدی دارد؟

- همکاری و همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می شود.
- با تقسیم وظایف و مسئولیت ها هر عضو از خانواده احساس می کند که مفید است و همه کارهای خانه بر دوش یک نفر قرار نمی گیرد.

۱۰ نمونه ای از جلوه های تعاون در محیط خانواده را نام ببرید؟

پیامبر اکرم و امامان بزرگوار با اعضای خانواده خود کمال همکاری را داشتند و در کارهایی مانند دوشیدن شیر چهارپایان، آسیاب کردن گندم و نظافت خانه، همکاری می کردند.

۱۱ چند نمونه از جلوه های تعاون در مدرسه را نام ببرید؟

همکاری در نظافت کلاس و مدرسه، کمک به هم کلاسی هایی که در درس ضعیف هستند، همکاری در مراسم صبحگاهی و...

۱۲ همدلی و همکاری بین افرادی که در یک محله زندگی می کنند چه فوایدی دارد؟

علاوه بر ایجاد صمیمیت و همبستگی، موجب می شود که کارها بهتر پیش برود.

۱۳ نمونه هایی از تعاون در سطح محله را نام ببرید؟

عیادت از همسایه بیمار، کمک و خوشامدگویی به همسایه جدیدی که به محله نقل مکان نموده، همکاری در نظافت و پاکیزگی محله و مراقبت از اموال عمومی و همکاری در جشن ها یا مراسم های مختلف.

درس دوم: تعاون (۲)

نکته: تعاون تنها به خانه و مدرسه و محله محدود نمی شود.

۱ انفاق چیست؟

افراد از طریق بخشش مال، علم، توانایی ها و وقت خود به کسانی که نیازمند هستند، یاری می رسانند، به این بخشش انفاق می گویند.

۲ افراد نیکوکار و موسسات خیریه چه نقشی در همیاری اجتماعی دارند؟

گاهی افراد نیکوکار در قالب سازمان های مردم نهاد و موسسات خیریه به یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعه می پردازند.

۳ برخی از موسسات خیریه و مردم نهاد را نام ببرید؟

انجمن حمایت از بیماران خاص، انجمن های نگهداری از معلولین و سالمندان، درمانگاه های خیریه، موسسات نگهداری و حمایت از ایتام و خیرین مدرسه ساز و کتابخانه ساز.

۴ وقف چیست؟

یکی دیگر از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه وقف است.

۵ در روزگاران قدیم معمولاً چه بناهایی وقف می شدند؟

مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا، آب انبار و حمام عمومی

۶- موقوفات چیست؟

به اموال و دارایی هایی که وقف می شود موقوفات می گویند و کسی حق تصرف در آنها را ندارد یعنی تا ابد باید به همان صورت که واقف معین نموده است استفاده شود.

۷- علامت زیر نشانگر کدام سازمان است؟

سازمان اوقاف و امور خیریه

۸- شرکت های تعاونی چگونه تشکیل می شوند؟

هرگاه گروهی از مردم برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی خود دور هم جمع شوند و بر طبق قانون تعاونی ها در فعالیتی سرمایه گذاری و همکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، در واقع یک شرکت تعاونی تاسیس کرده اند و هر یک از آنها را عضو شرکت تعاونی می نامند.

۹- شرکت های تعاونی چه ویژگی هایی دارند؟ (۴مورد)

- براساس قانون هر شرکت تعاونی حداقل با ۷ عضو رسمیت پیدا می کند.
- اعضا از بین خود هیئت مدیره ای را انتخاب می کنند.
- همه اعضای شرکت تعاونی در تصمیم گیری ها مشارکت می کنند و رای می دهند.
- در تعاونی همه افراد باهم برابر هستند یعنی هرکس با هر مقدار سرمایه عضو شود یک حق رای دارد. در حالی که در شرکت های غیرتعاونی هرکس سرمایه و سهامش بیشتر است قدرت بیشتری در تصمیم گیری ها دارد.
- در شرکت های تعاونی گروهی از افراد به طور داوطلبانه برای یک هدف مشترک تلاش می کنند.
- هدف شرکت های تعاونی معمولا حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه بهتر برای اعضای آن است.
- منافی که از همکاری و فعالیت گروهی حاصل می شود به طور برابر و یکسان بین همه اعضا توزیع می شود.

۱۰ هدف شرکت های تعاونی چیست؟

حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه بهتر برای اعضای آن.

درس سوم: ساختار و تشکیلات دولت

۱ حکومت کشور ما به وسیله کدام قوا و زیرنظر چه کسی اداره می شود؟

حکومت کشور ما جمهوری اسلامی است که به وسیله سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه زیر نظر مقام رهبری اداره می شود.

۲ قوه مجریه از چه کسانی تشکیل می شود؟

قوه مجریه همان دولت و سازمان های وابسته به دولت است.

۳ ریاست قوه مجریه برعهده چه کسی است و چه مسئولیت هایی دارد؟

ریاست قوه مجریه بر عهده رئیس جمهور است که پس از مقام رهبری عالی ترین مقام رسمی کشور است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و قوانین مصوب مجلس را برعهده دارد.
نکته: رئیس جمهور پس از مقام رهبری عالی ترین مقام رسمی کشور است.

۴ رئیس جمهور چگونه انتخاب می شود؟

رئیس جمهور برای مدت چهار سال با رای مستقیم مردم انتخاب می شود و تنها برای یک دوره چهار ساله دیگر به صورت متوالی، انتخاب مجدد او مانعی ندارد.

۵ صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری را چه کسانی تایید می کنند؟

شورای نگهبان

۶ چه کسانی می توانند در رای گیری شرکت کنند؟

در روز رای گیری همه کسانی که ایرانی و تبعه جمهوری اسلامی ایران هستند (حتی افرادی که در خارج از کشور زندگی می کنند) می توانند در انتخابات شرکت کنند و به فرد موردنظرشان رای بدهند.

نکته: حداقل سن رای دهندگان ۱۸ سال تعیین شده است.

۷ منظور از تنفیذ حکم رئیس جمهور چیست؟

پس از آنکه رئیس جمهور با حداکثر آرای مردم انتخاب شد، برای شروع کار حکم وی توسط رهبر امضا و تنفیذ می شود.

۸ مراسم تحلیف رئیس جمهور به چه منظوری صورت می گیرد؟

رئیس جمهور در مجلس شورای اسلامی با حضور نمایندگان مجلس و شورای نگهبان و رئیس قوه قضائیه در پیشگاه قرآن کریم سوگند یاد می کند که وظایف خود را به درستی انجام دهد.

۹ رئیس جمهور و دولتی که تشکیل می دهد در برابر چه کسانی مسئول هستند؟

در برابر ملت ایران، رهبر و مجلس شورای اسلامی مسئول هستند و باید پاسخگو باشند.

۱۰ هیئت دولت از چه کسانی تشکیل می شود؟

از رئیس جمهور، معاونان و وزیران

۱۱ تشکیل کابینه توسط رئیس جمهور را توضیح دهید؟

رئیس - جمهور در شروع کار خود، وزیرانی را انتخاب و به مجلس معرفی می کند. هر وزیر در برابر نمایندگان ملت در مجلس، برنامه های خود را ارائه می دهد. سپس نمایندگان درباره صلاحیت او برای وزارت، اظهارنظر می کنند. سپس درباره هر وزیر رأی گیری می شود و در صورتی که اکثریت نمایندگان مجلس به وزیر رأی اعتماد بدهند، او می تواند به عنوان وزیر، کار خود را شروع کند.

۱۲ منظور از وزارتخانه چیست؟

هر وزیر مسئول یک وزارتخانه است و ساختمان‌هایی که دفتر وزیر در آنجا قرار دارد، وزارتخانه نامیده می‌شود.
نکته: مقر هیئت دولت و وزارتخانه‌ها در تهران پایتخت کشور است.

درس چهارم: وظایف دولت

۱ منظور از شهروند چیست؟

منظور از شهروندان اتباع یک کشوراند.

۲ چه کسانی شهروندان ایران محسوب می‌شوند؟

همه - کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را دارند، چه شهری باشند، چه روستایی و عشایر، چه در داخل کشور زندگی کنند و چه در خارج از کشور، شهروند ایران محسوب می‌شوند.

۳ شهروندان در رابطه با دولت چه حقوقی دارند؟

آنها - حق دارند از خدمات دولت در زمینه‌های مختلف بهره‌مند شوند، و حق آزادی بیان، اظهار نظر و انتقاد داشته باشند.

۴ شهروندان یک کشور نسبت به دولت چه مسئولیت‌هایی دارند؟

شهروندان - وظیفه دارند به قوانین و مقررات کشور احترام بگذارند و آنها را رعایت کنند، با دولت مشارکت و همکاری صمیمانه داشته باشند، مالیات خود را بپردازند و در هنگام جنگ از کشور دفاع کنند.

۵ یکی از مهم‌ترین وظایف دولت را نام ببرید؟

اجرای - قوانین و مصوبات مجلس (پس از تصویب مجلس شورای اسلامی)

۶ مهم‌ترین وظایف رئیس‌جمهور را نام ببرید؟

رئیس‌جمهور علاوه بر آنکه وزیران را هدایت و بین آنها هماهنگی ایجاد می‌کند، وظایف و اختیارات دیگری نیز دارد؛ برای مثال، امضای قراردادهایی که بین ایران و کشورهای دیگر بسته می‌شود، امضای استوارنامه سفیران کشور ما و پذیرش استوارنامه سفیران سایر کشورها، اعطای نشان‌های دولتی و...

نکته: یکی از اقدامات دولت‌ها تنظیم لایحه در امور مختلف است.

۷ چه کسانی حق نظارت بر فعالیت‌های دولت را دارند؟

نمایندگان مجلس بر فعالیت‌های دولت نظارت می‌کنند و حق سؤال کردن از رئیس‌جمهور و وزرا و یا استیضاح ایشان را دارند.

۸ نمایندگان مجلس چگونه بر فعالیت‌های دولت نظارت می‌کند؟

نمایندگان - ممکن است از عملکرد رئیس جمهور یا هر یک از وزیران سؤال کنند . در این صورت رئیس جمهور یا وزیری که از او سؤال شده باید در مجلس حاضر شود و به سؤال نمایندگان پاسخ دهد . گاهی نیز ممکن است مجلس وزیری را استیضاح کند.

۹ هزینه های دولت شامل چه مواردی می شود؟

دولت - فعالیت های مختلفی را در زمینه آموزش، بهداشت، اوقات فراغت، حفاظت از محیط زیست، مسکن، کشاورزی، صنعت و ... انجام می دهد همچنین دولت برای اقدامات عمرانی مثل ساختن پل، جاده، فرودگاه، نیروگاه برق و ... باید سرمایه گذاری کند.

۱۰ سه منبع اصلی درآمد در کشورمان را نام ببرید؟

درآمدهای حاصل از صادرات نفت، درآمدهای حاصل از مالیات، سایر درآمدها.

۱۱ دولت بیشتر درآمدهای خود را از چه راهی به دست می آورد؟

صادرات نفت

۱۲ مالیات چیست؟

مالیات - پولی است که بر طبق قانون، افراد و مؤسسات به دولت می پردازند تا در جهت اداره امور کشور، مورد استفاده قرار بگیرد.

۱۳ دولت علاوه بر صادرات نفت و دریافت مالیات از چه راه هایی می تواند درآمد کسب کند؟

درآمدی که دولت از بابت ارائه خدمات برق، آب، گاز و تلفن به مردم، به دست می آورد یا درآمدهای مربوط به خدماتی مانند صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه و نظایر آن، یا درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری در صنایع بزرگ از دیگر درآمدهای دولت هستند.

۱۴ بودجه چیست؟

بودجه - به زبان ساده یعنی پیش بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه ها. بودجه سندی است که دولت در آن درآمدها و هزینه های یک کشور را برای یک سال، معین می کند. نکته: یکی از وظایف مهم دولت ها تنظیم لایحه بودجه است.

۱۵ تصویب لایحه بودجه بر عهده چه نهادی است؟

مجلس شورای اسلامی

نکته: مجلس بر درآمدها و هزینه های دولت نظارت می کند.

درس پنجم: آسیب های اجتماعی و پیشگیری از آنها

۱ نوجوانان چه گروه های سنی را تشکیل می دهند؟

گروه سنی دوازده تا هجده سال

۲ چرا نوجوانی دوره حساسی است؟

در این دوره، افراد از نظر جسمانی دچار تغییراتی می شوند که به این تغییرات « بلوغ » می گویند . نوجوانان علاوه بر تغییرات جسمانی از نظر ذهنی و اجتماعی نیز تغییر می کنند . آنها در حال پشت سر گذاشتن کودکی و رسیدن به جوانی و بزرگسالی هستند.

۳ تغییرات دوره نوجوانی اغلب باعث بروز چه مسائلی می شود؟

تغییرات این دوره، اغلب باعث بروز مسائل مختلف عاطفی و احساسی در نوجوانان می شود.

۴ برخی از خصوصیات دوره نوجوانی و بلوغ را نام ببرید؟

شک و تردید، هویت جویی، هیجان طلبی و میل به تجربه کردن، استقلال طلبی، حساس شدن نسبت به خود.

نکته: نوجوانی فرصتی برای کسب شایستگی ها و مهارت های زندگی است.

۵ چرا در دوره نوجوانی افراد بیشتر در معرض آسیب های اجتماعی قرار می گیرند؟

در این دوره به دلیل برخی خصوصیتی که در دوران بلوغ به وجود می آید، افراد حساس ترند و ممکن است روحیه هیجانی و کنجکاوی آنها باعث شود که بیشتر در معرض آسیب های اجتماعی قرار بگیرند.

۶ کدام آسیب های اجتماعی جامعه را بیشتر تهدید می کند؟

پرخاشگری و نزاع و اعتیاد

۷ پرخاشگری و نزاع نتیجه کدام عامل است؟

کنترل نکردن خشم-

۸ چه کسانی به افراد پرخاشگر تبدیل می شوند؟

افرادی که راه های درست ابراز خشم را یاد نگرفته و نمی توانند به طور معمول خشم خود را کنترل (مهار) کنند، به افراد پرخاشگر تبدیل می شوند و ممکن است در بزرگسالی نیز به این رفتار ادامه دهند.

۹ شکل های مختلف رفتار پرخاشگرانه را بیان کنید؟

رفتارهای پرخاشگرانه درجات گوناگون دارد و ممکن است به شکل های مختلفی مانند آزار و اذیت، کتک زدن، مسخره کردن و تحقیر دیگران، بی ادبی نمودن و ناسزا گفتن و شکستن و تخریب وسایل، بروز کنند.

۱۰ رفتار پرخاشگرانه چه اثراتی بر زندگی فرد می گذارد؟

نوجوانان پرخاشگر، تحمل کمی دارند. پرخاشگری همچنین مشکلاتی را در یادگیری و تحصیل به وجود می آورد و زمینه را برای سایر آسیب های اجتماعی فراهم می کند . گاهی پرخاشگری ممکن است اثرات جبران ناپذیری در زندگی فرد به وجود بیاورد.

۱۱ سه قاعده مهم در هنگام خشم و عصبانیت را نام ببرید؟

۱ نباید به خودم صدمه بزنم . ۲ نباید به دیگران صدمه بزنم . ۳- نباید به وسایل یا اموال خودم و دیگران، صدمه بزنم.

۱۲ وقتی ما از دست کسی عصبانی هستیم چه رفتاری را باید از خود نشان بدهیم؟ (دو مورد)
*به خدا پناه ببریم و با گفتن ذکر و نام و یاد خدا خود را آرام کنیم.
*نفسهای عمیق بکشیم و از یک تا ده بشماریم.

*با رعایت سه قاعده ای که در بالا گفته شد، علت عصبانیت خود را مؤدبانه و آرام بیان کنیم.
*اگر نمی توانیم خود را آرام کنیم، محیط ناراحت کننده را ترک کنیم.
*برای آرام کردن خود از گفت و گو و مشورت با بزرگترها کمک بگیریم.

۱۳ وقتی دیگران از دست ما عصبانی هستند چه رفتاری باید از خودمان نشان بدهیم؟ (دو مورد)

*به آرامی از او سؤال کنیم چرا از دست ما عصبانی است و علت چیست؟
*به حرفهای طرف مقابل، خوب گوش کنیم و حرفهای او را قطع نکنیم.
*اگر اشتباهی مرتکب نشده ایم، با آرامش توضیح دهیم و اگر اشتباهی کرده ایم عذرخواهی کنیم و راهی برای جبران اشتباه، پیدا کنیم.

*اگر کسی از دست ما خیلی عصبانی است، به طوری که حاضر به شنیدن حرف های ما نیست و ممکن است به ما صدمه بزند، فوراً صحنه را ترک کنیم و از بزرگ ترها کمک بخواهیم.

۱۴ حدیثی از امام علی(ع) در مورد خشم بیان کنید؟

خشم - دشمن توست، پس آن را بر خود مسلط مگردان.

۱۵ حدیثی از امام صادق(ع) را در مورد خشم بیان کنید؟

هر کسی مالک خشم خود نباشد، مالک عقل خود نخواهد بود.

۱۶ چه چیزی باعث وابستگی فرد به مواد مخدر می شود؟

مواد مخدر، موادی هستند که مصرف آنها تغییراتی روی سیستم عصبی ایجاد می کند و باعث کم شدن هو شیاری و بی حسی و بی حالی می شوند اما پس از تمام شدن اثر آن روی مغز، فرد حال بسیار بدی پیدا می کند و مجبور است دوباره به سمت آن ماده برود . به عبارت دیگر فرد به آن وابستگی پیدا می کند و حاضر است برای به دست آوردن آن ماده، هر کاری بکند.

۱۷ افراد با چه بهانه هایی ممکن است به مواد مخدر گرایش پیدا کنند؟

- بعضی از افراد ادعا می کنند برای فرار از مشکلات به این سمت کشیده شده اند .
- برخی از نوجوانان و جوانان که جرأت و مهارت « نه گفتن » را ندارند، تحت تأثیر دیگران قرار میگیرند و به خواسته های آنها پاسخ مثبت می دهند و فریب می خورند.

- بعضی دیگر از افراد از روی کنجکاوی یا خودنمایی و اینکه نشان دهند، دیگر بچه نیستند، سیگار و مواد مخدر را تجربه (آزمایش) می کنند . در حالی که تجربه مواد مخدر، خطرناک است و حتی با یکبار استفاده، فرد به دام آنها می افتد و به سادگی نمی تواند از شر آنها خلاص شود.

درس ششم: قوه قضائیه

۱ چه کسانی از نوجوانان در برابر آسیب ها و تهدیدات محافظت می کنند؟

خود، خانواده، مدرسه و قانون

۲ هر فرد چگونه می تواند از خود در برابر آسیب ها و تهدیدات محافظت کند؟

هر فرد نسبت به بدن و روح و روان خود مسئول است و باید از اعمال و رفتاری که به سلامتی بدنی و روانی او لطمه می زند، پرهیز کند . البته در این راه باید همیشه از خداوند متعال کمک بگیریم و از طریق نماز و دعا از او بخواهیم تا ما را یاری کند که در راه راست حرکت کنیم و به وسوسه های شیطانی تسلیم نشویم.

۳ پدر و مادر در تربیت فرزندان از چه حقوقی برخوردار هستند؟

پدر - و مادر در تربیت و مراقبت فرزندان، حق قانونی دارند . آنها حق دارند تا زمانی که فرزندان شان مستقل نشده اند، بر فعالیت های آنها نظارت دقیق داشته باشند.

۴ قانون چگونه می تواند از افراد جامعه محافظت کند؟

قانون از حقوق همه افراد از جمله نوجوانان حمایت می کند . نیروی انتظامی (پلیس) برای برقراری امنیت و حفاظت از مردم تلاش و با کسانی که قوانین را نقض کنند، برخورد می کند.

۵ آیا پلیس برای محافظت از افراد جامعه از قدرت مطلق برخوردار است؟

پلیس قانون وضع نمی کند و قدرت نامحدود هم ندارد، بلکه پلیس نیز در چارچوب قوانین و تا جایی که قانون به او اجازه می دهد، می تواند عمل کند.

۶ نقش قوه قضائیه در کشور چیست؟

در هر جامعه ای باید نهادی وجود داشته باشد که عدالت

اجتماعی را برقرار سازد، بر اجرای قوانین نظارت کند، با تخلفات برخورد کند و متخلفان را به مجازات برساند . این نهاد، « قوه قضائیه » است که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی افراد است.

۷ رئیس قوه قضائیه چگونه انتخاب می شود؟

بر طبق قانون اساسی، رئیس قوه قضائیه از سوی رهبر جمهوری اسلامی به مدت پنج سال انتخاب می شود.

۸ رئیس قوه قضائیه باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

باید - فردی مجتهد ، عادل، آگاه به امور قضایی و مدیر و مدبر باشد.

۹ وظایف قوه قضائیه را نام ببرید؟

۱ رسیدگی - به شکایت های مردم و حل اختلافات آنها

۲ کشف جرم، تعقیب و مجازات مجرمان

۳ اقدامات مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم

۴ گسترش عدل و آزادی های مشروع در جامعه

۵ نظارت بر حسن اجرای قوانین در سازمان ها و دستگاه های اداری

۱۰ یکی از مهم ترین وظایف قوه قضائیه چیست؟

حل کردن اختلافات مردم

۱۱ افراد از چه راه هایی می توانند اختلافات خود را حل کنند؟

در درجه اول از راه مسالمت آمیز و با گفت و گو موضوع را حل کنند و در این راه از افراد باتجربه تر و ریش سفیدان فامیل و شورای حل اختلاف محله کمک بگیرند و در صورتی که نتیجه ای حاصل نشد برای حل اختلاف به دادگاه مراجعه نمایند.

۱۲ به طور کلی دعاوی که در دادگاه مطرح می شوند، به چند دسته تقسیم می شوند؟ نام ببرید.

به دو دسته تقسیم می شوند: دعاوی(اختلافات)حقوقی و دعاوی(اختلافات) کیفری

۱۳ منظور از شکایت های کیفری چیست؟ مثال بزنید.

مربوط به اعمالی است که دادگاه برای فردی که مرتکب جرمی شده است، مجازات تعیین می کند . نمونه هایی از دعاوی کیفری:

موقعیت(۱) در یک مغازه، فردی به هنگام اختلاف بر سر موضوعی با یک مشتری دیگر شروع به توهین و فحاشی و افترا زدن به او نمود و او را با قدرت نمایی تهدید کرد . به موجب قانون، فحاشی و افترا یا قدرت نمایی، جرم است و مجازات زندان دارد.

موقعیت(۲) در محله آقای صادقی فردی در منزل شخصی اش افراد بیمار را می پذیرد و از آنها حق ویزیت دریافت می کند . این فرد مجوز نظام پزشکی ندارد . در این موقعیت نیز به موجب قانون، اگر کسی بدون داشتن مدرک، خود را پزشک، مهندس، وکیل و ... معرفی کند و بخواهد از راه فریب دیگران، منافعی را به دست آورد . « غصب » عنوان نموده و این کار، جرم است و مجازات زندان دارد.

۱۴ منظور از دعاوی حقوقی چیست؟ مثال بزنید.

مربوط به اعمالی است که دادگاه مجازاتی تعیین نمی داند بلکه افراد را ملزم می کند که تکالیفشان را انجام دهند یا حقوق قانونی دیگران را بدهند . نمونه هایی از دعاوی حقوقی:

موقعیت (۳) یکی از همسایگان خانم شریفی در هنگام ساختمان سازی به طور ناخواسته، قسمتی از خانه او را با لودر خراب کرده است. در این موقعیت دادگاه، میزان ضرر و زیان را تعیین می کند و فرد باید خسارات را بپردازد.

موقعیت (۴) آقای سعیدی ادعا می کند بخشی از زمین کشاورزی آقای محسنی را خریده و در آن درخت کاری نموده است اما آقای محسنی می گوید مقدار زمین تصرف شده مطابق با سندی که تنظیم شده، نیست. در این موقعیت نیز پس از رأی دادگاه، فردی که خطا کرده، باید حقوق دیگری را به او پس دهد.

۱۵ اختلافات در دادگاه چگونه حل می شود؟

در دادگاه، قاضی مدارک خواهان (شاکی) و خوانده را مطالعه می کند و از آنها می خواهد تا دلایل خود را بیان کنند.

۱۶ قاضی باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

قاضی باید فردی عادل و آشنا با قوانین باشد.

۱۷ به چه کسی وکیل می گویند؟

وکیل کسی است که در رشته حقوق درس خوانده و به قوانین آشناست و پروانه (اجازه نامه) وکالت دارد.

۱۸ قبل از نوشتن شکایت چه کار باید کرد؟

افراد می توانند قبل از نوشتن شکایت در مجتمع های قضایی، با مشاور حقوقی در آن مجتمع مشورت کنند تا بدانند چگونه شکایت خود را مطرح کنند.

درس هفتم: ارتباط و رسانه

نکته: ارتباط برقرار کردن یکی از نیاز های مهم بشر است.

۱ چرا ارتباط داشتن برای انسان امری ضروری است؟

ارتباط، انسان را قادر می کند تا خواسته ها و نیازهای خود را به دیگران منتقل کند.

۲ انسان ها با چه روش هایی می توانند با یکدیگر ارتباط برقرار کنند؟

محبت کردن، تبادل افکار و اعتقادات، تبادل اطلاعات، در میان گذاشتن احساسات (اندوه و خوشحالی و ...)، حل کردن مسائل، درک کردن دیگران، همه و همه از طریق ارتباط بین انسانها میسر می شود.

نکته: به کمک وسایل ارتباط جمعی می توانیم حتی در سطح ملی و فراملی ارتباط برقرار کنیم.

۳ ارتباط چیست و عناصر آن کدامند؟ مثال بزنید.

ارتباط یعنی جریان ارسال و دریافت پیام. بنابراین هر ارتباطی سه عنصر اصلی دارد:

فرستنده (ارسال کننده پیام) ، گیرنده (دریافت کننده پیام) و پیام .
برای مثال وقتی به دوستی سلام می کنیم یا به او لبخند می زنیم، ما فرستنده یک پیام و دوستان
گیرنده آن است . پیام هم سلام یا لبخند ماست.

۴ منظور از بازخورد چیست؟

اگر گیرنده نیز به فرستنده پیامی بفرستد و او را متوجه کند که معنی پیام را دریافت کرده به این
عمل « بازخورد » می گویند.

۵ رسانه چیست؟ مثال بزنید.

هر وسیله ای که پیامی را از فرستنده به گیرنده منتقل کند، رسانه نام دارد . در یک ارتباط کلامی،
زبان یک رسانه است . بنابراین رسانه از ابزاری مانند زبان تا ابزارهای چاپی (علائم، کتابها، روزنامه
ها و مجلات و ...) (و ابزارهای الکترونیکی) تلفن، رادیو، تلویزیون، اینترنت و ... (را دربر می گیرد.
نکته: به علت اهمیت موضوع ارتباطات، در کشور ما وزارتخانه ای با عنوان « وزارت ارتباطات و
فناوری » وجود اطلاعات دارد.

۶ وظیفه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات چیست؟

این وزارتخانه خدمات پستی، مخابراتی، رادیویی، صدا و تصویر را به مردم ارائه می کند و مسئولیت
توسعه وسایل ارتباطی در کشور را به عهده دارد.

۷ برخی از شرکت ها و سازمان های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را نام ببرید؟

شرکت پست، سازمان فضایی ایران، سازمان فناوری اطلاعات ایران، موزه ارتباطات، پست بانک
ایران (پست مالی)

درس هشتم: رسانه ها در زندگی ما

۱ نمونه هایی از کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی روزمره را نام برده و برای هرکدام
مثال بیاورید؟ (۲ مورد)

- ارتباط سریع با دیگران: امروزه با تلفن همراه می توان به راحتی و سرعت بیشتر با دیگران
مکالمه کرد یا برای آنها پیامک فرستاد.
- بهره گیری از خدمات دولت الکترونیک: پرداخت قبض آب و برق و تلفن و ... به وسیله تلفن
یا اینترنت از داخل منزل، ثبت نام حج و زیارت، ثبت نام کنکور، آگاهی از نتایج آزمون ها،
صدور گواهینامه ، رزرو یا خرید بلیت هواپیما.
- عملیات بانکی: افراد از طریق تلفن، دستگاه خودپرداز و اینترنت می توانند به شبکه بانکی
متصل شوند و کارهایی مانند واریز کردن پول به حساب دیگران، گرفتن موجودی، دریافت
صورت حساب یا برداشتن پول از حساب خودشان را انجام دهند.

- دسترسی به اخبار: با استفاده از رایانه یا تلفن همراه متصل به اینترنت، می توان هر لحظه از اخبار سیاسی، اقتصادی، هواشناسی، ساعت حرکت قطارها و پروازها و از این قبیل اطلاعات، آگاه شد و روزنامه ها را به صورت آنلاین مطالعه کرد.

۲ مزایای استفاده از فناوری نوین ارتباطی را بیان کنید؟

بسیاری از این فناوری ها موجب می شوند که در وقت و هزینه ها صرفه جویی شود، رفت و آمدها در شهرها کمتر شود و به علاوه بتوانیم در ۲۴ ساعت شبانه روز، و نه فقط در ساعاتی معین، از این خدمات بهره مند شویم.

۳ رسانه های ارتباط جمعی چگونه بر فرهنگ عمومی تاثیر می گذارند؟

امروزه صاحب نظران معتقدند که رسانه های ارتباط جمعی، تاثیر زیادی بر سبک زندگی و هویت افراد می گذارند. آنها چنین بحث می کنند که رسانه ها می توانند موجب شوند که مردم به شیوه های خاصی فکر کنند و یا وقایع را همان طور که آنها می خواهند ببینند. به عبارت دیگر رسانه ها روی باورها و افکار و رفتار انسانها اثر می گذارند. این اثرات ممکن است مثبت یا منفی باشند.

۴ برخی از اثرات منفی رسانه های جمعی را ذکر کنید؟

رواج پرخا شگری میان نوجوانان - رواج بی بند و باری اخلاقی از طریق اینترنت - گسترش مصرف گرایی به وسیله آگهی های بازرگانی - کم شدن تماس چهره به چهره افراد و کم شدن دید و بازدید های اقوام

۵ آگهی های بازرگانی به چه شیوه هایی در اختیار مردم قرار می گیرند؟

آگهی های بازرگانی ممکن است از رادیو و تلویزیون پخش شوند یا در مجلات و روزنامه ها به چاپ برسند، به صورت پیامک به تلفن های همراه ارسال شوند، از طریق رسانه های محیطی در خیابان ها و میادین به نمایش گذاشته یا در اینترنت ارائه شوند.

۶ تبلیغات و آگهی های بازرگانی چه تاثیری بر سبک زندگی افراد جامعه دارند؟

اثر تبلیغات از این نظر مهم است که آنها سعی می کنند راه و روش های مخصوصی برای لباس پوشیدن، غذا خوردن، خریدن اتومبیل، سرگرمی و ... را به همه افراد جامعه انتقال دهند و آن روش ها را تبدیل به فرهنگ عمومی و سبک زندگی کنند.

۷ هنگام استفاده از اینترنت باید چه مواردی را رعایت کرد؟ (۲ مورد)

* اعتیاد به بازی های رایانه ای یا اینترنت باعث اختلال در زندگی و تحصیل شما می شود. فقط ساعت خاصی را به این کار اختصاص بدهید.

* همه اطلاعاتی که در اینترنت وجود دارند، صحیح نیستند چون از سوی منابع و افراد مختلف منتشر می شوند. پس درباره درستی منبع و پایگاه آنها، تحقیق و پرس و جو کنید.